

Apotheekinterventies bij postoperatieve patiënten

András Vermes

Bijna een derde van de complicaties bij patiënten ten tijde van een ziekenhuisopname is het gevolg van een chirurgische procedure. Morbiditeit en mortaliteit bij deze patiëntengroep zijn sterk verbeterd door chirurgische controlelijsten en klinische praktijkrichtlijnen. Postoperatieve patiënten zijn echter ook gevoelig voor medicatiegerelateerde complicaties. Medicatiefouten en hun nadelige gevolgen kunnen worden voorkomen maar de verbeteringen in de farmaceutische zorg en hun potentiële effectiviteit bij chirurgische patiënten zijn nog onvoldoende geëvalueerd.

De SUREPILL-onderzoeksgroep voerde een multicentrisch prospectief klinisch onderzoek uit naar het effect van geprotocolleerde, afdelingsgebonden farmaceutische zorg (opname- en ontslagmedicatiegesprekken aan het bed van de patiënt; medicatiebeoordeling door ziekenhuisapothekers op de afdeling) in vergelijking tot de standaard farmaceutische zorg bij chirurgische patiënten. Randomisatie vond plaats op afdelingsniveau. Patiënten op de betreffende afdeling ontvingen afdelingsgebonden of standaard farmaceutische zorg, waarbij werd gekeken naar vermijdbare bijwerkingen en klinische uitkomsten.

In totaal werden 1094 patiënten geïncludeerd. Bij 309 van de 547 patiënten op de studieafdelingen (vergeleken met 547 patiënten op controleafdelingen) werden 880 specifieke interventies uitgevoerd. De incidentie van vermijdbare bijwerkingen nam niet-significant af (2,74 tegen 3,84 per 100 opnames op studieafdelingen respectievelijk controleafdelingen), hetgeen ook na correctie (verschillen tussen patiëntgroepen; mogelijke *confounding*) niet-significant bleef. Evenmin was er verschil in andere uitkomstparameters.

De conclusie luidt dat er geen significant verschil in medicatiegerelateerde bijwerkingen of verandering in klinische uitkomsten is indien chirurgische patiënten geprotocolleerde afdelingsgebonden farmaceutische zorg ontvangen in vergelijking tot standaard farmaceutische zorg.

- Surgery and Pharmacy in Liaison (SUREPILL) Study Group. Effect of a ward-based pharmacy team on preventable adverse drug events in surgical patients (SUREPILL study). *Br J Surg*. 2015 sep;102(10):1204-12.

Citeer als: Vermes A. Apotheekinterventies bij postoperatieve patiënten. Nederlands Platform voor Farmaceutisch Onderzoek. 2016;1:e1607.